

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 11C/167/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713213285
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Lehotský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6713213285.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudcom JUDr. Jurajom Lehotským v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyňi: I. Q., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. XXX XX T., T. Č.. XXX, štátna občianka SR, o zaplatenie zmenkovej sumy 477,- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 477,- €, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 477,- € od 28.09.2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 477,- € od 13.12.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu v sume 1,59 €, ako aj trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľa v sume 28,50 € - súdny poplatok a v sume 87,14 € - trovy právneho zastúpenia.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 18.03.2013 si navrhovateľ uplatnil proti odporkyňi právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 477,- €, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 477,- € od 28.09.2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 477,- € od 13.12.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy, teda v sume 1,59 €. Uviedol, že navrhovateľ ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 01.03.2010 na zmenkovú sumu 477,- €, pričom sa zaviazala aj na úhradu zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 28.09.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 01.03.2010 na sumu 477,- €, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporkyne zaplatiť na túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 28.09.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku na zaplatenie, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 0,- €. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 11C 167/2013-76 zo dňa 30.01.2014 návrh navrhovateľa zamietol, a to z dôvodu, že považoval zmluvné dojednanie - dohodu o vyplnení zmenky za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá ako zmluvné dojednanie vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky je v rozpore s § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. S tým, že spotrebiteľské právo v čase uzavretia zmluvy nevylučovalo prijať od dlžníka zmenku, avšak len na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Rovnako sa pripúšťalo za určitých podmienok vyplniť zmenkovú sumu

veriteľom do zákonom limitovanej výšky istiny a príslušenstva. Dohoda uzavretá v článku 14 VPPÚ však umožňuje vystaviť zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, pričom zmenkovú sumu vyplní veriteľ v rozsahu všetkých jeho peňažných nárokov voči dlžníkovi, ktoré podľa uváženia veriteľa vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Takéto zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky za stavu, že ide o spotrebiteľský vzťah, a ktoré zmluvné dojednanie mení vzťah medzi účastníkmi zo zmluvného dojednania na vzťah zo zmenky, ktorý nie je zásadne kauzálny a nepožíva žiadnu ochranu spotrebiteľa, musí súd vyhodnotiť ako neprijateľné a tým neplatné v súlade s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, resp. ako neplatné dojednanie v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Okrem toho uzatvorením dohody o vyplnení zmenky veriteľ dostáva do rúk oprávnenie rozhodnúť o tom, že ním požadované plnenie je v súlade so zmluvou, čo je taktiež v rozpore s § 53 ods. 4 písm. o) Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky je neprijateľnou, a teda neplatnou zmluvnou podmienkou.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie navrhovateľ.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 41Cob/244/2014-117 zo dňa 09.12.2014 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol, že záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, o ktorej okresný súd uviedol, že je platnou zmenkou podľa zákona zmenkového a šekového, nie je možné jej platnosť bez ďalšieho posudzovať cez spotrebiteľskú zmluvu a v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Závery okresného súdu tak v základe vychádzajú z právneho hodnotenia spotrebiteľského vzťahu, posúdenie ktorého nebolo predmetom sporu a je irelevantné aj pre posúdenie platnosti zmenky. Podľa zákona zmenkového a šekového bol súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť podľa Zákona zmenkového a šekového povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť. Rozhodnutím okresného súdu tak nebolo rozhodnuté o zmenkovom nároku, ale o s ním úzko súvisiacom nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože to, ako bola zmenka vyplnená, či sa tak stalo v súlade s dohodou o vyplňovacom práve alebo v rozpore s § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na jej povahe a platnosti nič nemení. Preto ani nárok uplatnený navrhovateľom nie je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy. Ďalej odvolací súd uviedol, okresný súd bude v ďalšom konaní postupovať v zmysle návrhu navrhovateľa, ktorým si ako indosatár uplatnil právo zo zmenky, pričom v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu a ani žiadne ďalšie skutočnosti, pretože to Zákon zmenkový a šekový nadobúdateľovi zmenky, ktorý sa nestáva právnym nástupcom pôvodného majiteľa v žiadnom svojom ustanovení neukladá. Okresný súd musí mať na zreteli, že zmenka, ktorá mala nesporne zabezpečovací charakter tak, ako to okresný súd správne zistil, sa v dôsledku indosácie stala zmenkou na platenie, čím zabezpečovací charakter zmenky stratila. Musí tiež vychádzať z toho, že zmenka obsahuje všetky formálne a aj materiálne požiadavky tak, ako to stanovuje § 75 Zákona zmenkového a šekového, a preto je zmenkou platnou. V prípade, že dlžník v rámci svojej obrany nepodá také námietky, ktoré by odôvodňovali postup súdu podľa § 17 Zákona zmenkového a šekového voči terajšiemu majiteľovi zmenky a nepreukáže, že navrhovateľ konal pri indosácii zmenky na jeho škodu, nie je okresný súd oprávnený bez takýchto námietok ex offio skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkového vzťahu, aj keď by to bol záväzkový vzťah spotrebiteľský.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa článku 19 Nariadenia č. 861/2007/ES pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadi sa Zákonom č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vyhlásil rozsudok vo veci dňa 31.08.2015 bez nariadenia pojednávania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 10.08.2015.

Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku súd ako rozhodné právo aplikoval právo Slovenskej republiky, keďže pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Bratislava ako slovenská právnická osoba a prípadná voľba iného právneho poriadku súdu tvrdená, ani preukázaná nebola.

Podľa článku I. § 48 ods. 1 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov, majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané;
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I. § 75 toho istého zákona, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 76 ods. 1 toho istého zákona, listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

Podľa článku I. § 76 ods. 2 toho istého zákona, o vlastnej zmenke, v ktorej niet údaja sročnosti, platí, že je sročná na videnie.

Podľa článku I. § 5 ods. 1 toho istého zákona, vo zmenke sročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť úrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 2 toho istého zákona, úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa článku I. § 5 ods. 3 toho istého zákona, úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa článku I. § 34 ods. 1 toho istého zákona, zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa článku I. § 10 toho istého zákona, ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboly dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Podľa článku I. § 11 ods. 1 toho istého zákona, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa článku I. § 17 ods. 1 toho istého zákona, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Ako už bolo konštatované, v danom prípade si navrhovateľ uplatnil svoje právo z indosovanej zmenky, a to právo na zaplatenie zmenkovej sumy, dojednaného úroku, zákonného úroku a zmenkovej odmeny.

Vzhľadom na to, že podľa právneho názoru krajského súdu zmenka obsahuje všetky formálne a aj materiálne požiadavky tak, ako to ustanovuje § 75 zákona č. 191/1950 Sb. a vzhľadom na to, že odporkyňa nevzniesla relevantné námietky v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. a ani v zmysle § 10 zákona č. 191/1950 Sb., vydal súd o pohľadávke navrhovateľa rozsudok a návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel, a to tak v časti zmenkovej odmeny, ako aj v časti dojednaného úroku a v časti zákonného úroku, keďže aj tieto nároky môže majiteľ zmenky postihom žiadať.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal právo na náhradu trov konania proti odporkyňi, ktorá vo veci úspech nemala. Trovy navrhovateľa pozostávajú zo sumy 28,50 €, čo predstavuje zaplatený súdny poplatok za podaný návrh a z uplatnených trov právneho zastúpenia v sume 87,14 €. Navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci po 33,20 € (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie návrhu na súd), ďalej režijný paušál 2 x 7,81 €, a keďže právny zástupca navrhovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, má nárok na 20 % DPH. Nakoľko si navrhovateľ vyčíslil a uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 87,14 €, súd mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle jeho návrhu v sume, ktorú si uplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 práv veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie je vykonateľné bez ohľadu na akýkoľvek možný opravný prostriedok (čl. 15 ods. 1 Nariadenia 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu).